بررسی میزان افت تراکم استخوان پس از پیوند کلیه در ۱۰ بیمار در بیمارستان هاشمی‌نژاد

*دکتر فرناز دواچی I

دکتر احد قدس II

چکیده

زمینه و هدف: استئوپنی عارضه‌ای شایع در بیماران دارای کلیه پیوندی است. عارضه مذکور سبب افزایش میزان شکستگی استخوان به ویژه در مهره‌ها، دنده‌ها و استخوان هیپ می‌شود. هدف از این مطالعه ارزیابی شدت و نوع کاهش تراکم استخوان در مدت ۳ ماه اول بعد از پیوند کلیه است.

روش کار: تحقیق حاضر به صورت مشاهده‌ای(observational) انجام شد. مطالعه بر روی ۱۰ بیمار گیرنده کلیه(٤ مرد و ٦ زن) انجام شد. دامنه سنی بیماران بین ۵۷-۱۳ سال بود. داروهای ایمونوساپرسیو تجویز شده برای این افراد عبارت بودند از: سیکلوسپورین، آزاتیوپورین و استرویید. در همه بیماران BMD (Bone Mineral Densitometry)، Tscore و Zscore در نواحی مهره‌های کمری($L_٢$-$L_٤$) و گردن استخوان فمور طی ۲ مرحله مورد بررسی قرار گرفت. مرحله اول، قبل از انجام پیوند کلیه و مرحله دوم، ۳ ماه بعد از پیوند انجام شد.

یافته‌ها: نتایج BMD، Tscore و Zscore در مهره‌های کمر به ترتیب از سمت چپ قبل و بعد از پیوند، به شرح زیر بوده است: (۰/۹۹±۰/۲۰، ۱/۰۲٤±۰/۱۵):BMD(Mean ± 1SD)، (۱/۸٦±۱/٦۹، -۱/۳۲±۱/٤۸): Tscore، (P<۰/۰۲۵؛ ۲/۱±۱/۱٤٦، -۱/۱۱±۱/۵۰): Zscore. نتایج بررسی‌های فوق‌الذکر در گردن فمور نیز به همان ترتیب قبل و بعد از پیوند عبارتند از: (۱/۳۲±۰/۸٦، -۱/۰۲±۰/۸۸۳): Tscore، (P<۰/۰۱؛ ۰/۸٦±۰/۰۹، ۰/۸۹±۰/۰۹): BMD، (P<۰/۰٤؛ ۱/۰۸±۰/۷۹، -۰/٦۹±۰/۹۵): Zscore.

نتیجه‌گیری کلی: نتیجه نهایی این تحقیق نشان می‌دهد ۳ ماه پس از پیوند کلیه، میزان Zscore و BMD در استخوان گردن فمور و میزان Zscore در استخوان مهره کمر کاهش واضحی داشته است.

کلیدواژه‌ها: ۱ – تراکم استخوان ۲ – پیوند کلیه ۳ – استئوپنی

تاریخ دریافت: ۸۳/۱۱/۱۷، تاریخ پذیرش: ۸٤/۳/۳۱

مقدمه

نارسایی مزمن کلیه با اختلال متابولیسم کلسیم، فسفر و هورمون‌های تنظیم کننده کلسیم و همچنین اختلالاتی در ساختمان اسکلتی و متابولیسم استخوان همراه می‌باشد.[۱] پیوند کلیه سبب تصحیح بسیاری از اختلالات متابولیسم کلسیم و فسفر که به هنگام بروز ESRD (End Stage Renal Disease) ایجاد شده‌اند می‌شود.

I) فوق تخصص بیماری‌های کلیه در بالغین، بیمارستان ۱۵ خرداد، خیابان کریمخان زند، خیابان آبان جنوبی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران(*مولف مسؤول).

II) استاد و فوق تخصص بیماری‌های کلیه در بالغین، بیمارستان شهید هاشمی‌نژاد، میدان ونک، خیابان ولی‌عصر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ـ درمانی ایران، تهران، ایران.